

Examen TKL 2009

tijdvak 1
dinsdag 19 mei
07.30 - 10.00 uur

Nederlands

Bij dit examen hoort een uitwerkbijlage.

Noteer alle antwoorden in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 39 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 51 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Tekst 1 Jan, Jans en de kinderen

Libelle, 2008

- 1p **1** De meisjes moeten om 11 uur thuis zijn.
Wat is de reactie van Jan als ze er om half 12 nog niet zijn?
- A** Hij is bang dat er iets gebeurd is onderweg.
 - B** Hij is boos dat ze niet gebeld hebben.
 - C** Hij maakt zich boos dat ze er nog niet zijn.
 - D** Hij maakt zich zorgen dat ze er nog niet zijn.
- 2p **2** Hieronder staan vier beweringen over de situatie in café 'Het Trekpaard'.
→ Geef in het schema in de uitwerkbijlage bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is. *Doe dat met een kruisje (X).*

bewering
De meisjes gaan alvast naar huis zonder Jan.
De meisjes zijn blij dat ze nog een poosje mogen blijven.
Jan en Kees kletsen samen en drinken een biertje.
Jan had met Kees afgesproken in het café.

Tekst 2 Laat mij maar lekker vakken vullen

- 1 Als de deuren van de supermarkt in Amsterdam-West openschuiven, slaat de vrieskou van de airco je tegemoet. De onvermijdelijke accordeonspeler speelt een liedje voor de deur, rammelende boodschappenkarretjes rijden langs en mensen die boodschappen doen, wachten gelaten bij de kassa als drie meiden binnen komen stuiven. Lachend lopen ze langs de groentehoek via de zuivel naar een deur in een verborgen hoek achter in de winkel. Een code wordt ingetoetst en daar is de personeelsruimte. Aan de grote tafel worden de laatste nieuwtjes met elkaar uitgewisseld. Giechelend kleden de meiden zich om. “We zijn vriendinnen en ook collega’s,” omhelst Neglisa Tajjou haar vriendin Akina. Eén voor één gaan de meiden de winkel in om te doen waar ze voor zijn aangenomen deze vakantie: vakken vullen.
- 2 Even later zit Neglisa op haar knieën in het gangpad van de frisdranken. Geconcentreerd zet ze de flessen één voor één vooraan naast elkaar, netjes met het label naar voren. “Dit heet spiegelen. Ik ben achter in de winkel begonnen en werk zo naar voren toe.”
- 3 Vier dagen per week van negen tot vier vult Neglisa vakken of spiegelt ze. Op zaterdag komen de meeste goederen binnen en dan is het vooral aanvullen geblazen, zodat het assortiment de rest van de week weer compleet is. Daarna is het grotendeels spiegelen. Op de vraag of dit werk niet saai is, schudt ze haar hoofd van niet. “Toen ik solliciteerde, wilde ik eigenlijk achter de kassa werken, maar daar ben ik nog te jong voor. Ik ging
- dit werk doen en nu ben ik er achter dat dit misschien wel leuker is dan caissière. Als vakkenvuller werk je in een ploeg in de winkel zelf en dat is veel gezelliger dan alleen maar zitten.”
- 4 “Hé Neglisa, hoe is het,” vraagt een van de buurtkinderen, die hier vaak ijsjes komen kopen. “Ik woon in deze wijk en ik doe hier al vanaf mijn derde jaar boodschappen samen met mijn moeder. Iedereen kent me en dat vind ik leuk. Ook op straat groeten klanten mij.” Het is Neglisa’s allereerste baantje en ze wil heel graag blijven als weekendhulp als de vakantie voorbij is. “Discipline en verantwoordelijkheid leer je hier op een leuke manier. Je moet op tijd komen, beleefd met de klanten en met elkaar omgaan. Ook mijn moeder vindt het prettig dat ik werk. Het is volgens haar goed voor mijn opvoeding. Ik spaar een deel van mijn salaris en een ander deel mag ik opmaken. Ik spaar om volgend jaar, als ik 16 word, een scooter te kunnen kopen.” Gaat dat sparen niet erg lang duren met 2,76 euro per uur? “Ik maak niet veel op en heb niet veel nodig. Ik woon thuis en heb geen verdere kosten, dus het salaris is oké voor mij.”
- 5 “Waar kan ik mijn lege flessen inleveren,” vraagt een winkelende mevrouw. Neglisa wijst de klant de weg en ziet Akina spiegelen aan de andere kant van het rek staan. Ze zwaaien naar elkaar. “We mogen niet te vaak met elkaar werken, want anders gaan we te veel kletsen”, lacht Neglisa. “Ik snap wel dat de manager, mevrouw Pereira, dat niet wil en we hebben genoeg tijd om na het werk of in de pauze te praten.”

AD, augustus 2007

- 1p 3 Wat is het verband in de eerste zin van alinea 1?
A argument - conclusie
B doel – middel
C oorzaak – gevolg
- 1p 4 In alinea 2 en 3 staat het woord 'spiegelen'.
Wat betekent spiegelen volgens deze tekst?
Spiegelen is
A het assortiment voor de rest van de week aanvullen en compleet maken.
B op de knieën achter in de winkel beginnen en naar voren werken.
C producten netjes naast elkaar en met het label naar voren zetten.
- 1p 5 Welk tussenkopje dekt de tekst van alinea 4 het beste?
A Moeder
B Opvoeding
C Per uur 2,76 euro
D Vakantiewerk
- 1p 6 Neglisa wilde eigenlijk als caissière werken.
Ze vindt vakken vullen nu leuker, omdat
A ze in de winkel in een groepje werkt met andere collega's.
B ze maar vier dagen per week hoeft te werken.
C ze voor het werk aan de kassa nog te jong is.
- 1p 7 De titel van het artikel is *Laat mij maar lekker vakken vullen*.
→ Boven welke alinea past deze titel ook als tussenkopje?
Schrijf het nummer van de alinea op.
- 1p 8 Hiernaast staat een illustratie.
→ Bij welke alinea van het artikel past deze illustratie het beste? *Schrijf het nummer van de alinea op.*

- 2p **9** Lees onderstaande beweringen.
 → Geef in het schema in de uitwerkbijlage bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is. *Doe dat met een kruisje.*

bewering	juist	onjuist
Neglisa vindt dat ze genoeg verdient.		
Neglisa kan goed sparen van haar salaris.		
De moeder van Neglisa wil dat ze haar salaris opmaakt.		
Neglisa geeft een deel van haar salaris aan haar moeder.		

- 3p **10** In de tekst staan zinnen tussen aanhalingstekens en er worden verschillende mensen genoemd. Deze mensen staan in het schema hieronder.
 → Geef in het schema in de uitwerkbijlage achter elke persoon aan of die in de tekst wel of niet zelf aan het woord komt. *Doe dat met een kruisje.*

persoon
Akina
de moeder van Neglisa
een van de buurtkinderen
een winkelende mevrouw
mevrouw Pereira, de manager
Neglisa

- 1p **11** Dit artikel past in een serie artikelen in de krant over een bepaald onderwerp. Welk onderwerp is dat?
 Dit artikel past in een serie over
A jongeren en geld verdienen.
B personeel en omgaan met klanten.
C school en vakantie.
D supermarkten en hun producten.

Tekst 3 Olifantenpolo?!

*Naar Sandy Stevens,
Kidsweek, april 2008*

- 1 *Een bal en houten hamers en twee ploegen te olifant. Hè? Wat? Te olifant? Te paard zul je bedoelen. Polo wordt inderdaad vaak gespeeld door ridders te paard, tenzij het om waterpolo gaat natuurlijk. En in Thailand spelen ze het dus te olifant. Het Thaise Polotoernooi om de Olifantencup 2008 is nu in volle gang.*

- 2 Olifantenpolo wordt ook in Nepal, Rajasthan en India gespeeld. In India zou het aan het begin van de twintigste eeuw ontstaan zijn. Het jaarlijkse olifantenspektakel in Thailand wordt gehouden in de kustplaats Hua Hin, die zes dagen lang het toneel is van het olifantenpolo-evenement. Hua Hin ligt 220 kilometer ten zuiden van de Thaise hoofdstad Bangkok. Het sportevenement werd in 2001 voor het eerst gehouden. Twee dagen lang speelden zes teams tegen elkaar. Inmiddels doen er twaalf teams mee van polobeoefenaars uit vijftien verschillende landen. Het is een ware trekpleister geworden. Zes dagen duurt het nu, en het is een feest, in ieder geval voor de ridders en de toeschouwers, uit binnen- en buitenland.

Welzijn

- 3 Want wat vinden de olifanten er nu eigenlijk van? De dieren, hoewel ze heel intelligent zijn, kunnen natuurlijk niet praten. Maar veel mensen en dierenrechtenorganisaties staan *niet* achter polospelende olifanten. Het is onnatuurlijk en vernederend, vinden zij. In ieder geval zijn er wel regels voor het welzijn van de imposante dieren tijdens de wedstrijden om de Thaise Olifantencup in Hua Hin: zo wordt er na tien minuten spelen al gewisseld van olifanten en berijders. Op die manier kunnen de dieren steeds rusten.

Inzameling

- 4 Het evenement in Hua Hin is ook bedoeld als jaarlijkse inzamelingsactie. De opbrengst gaat ieder jaar naar het Nationale Olifanteninstituut in Lampang, in het noorden van Thailand. Dit jaar is er al 140.000 dollar ingezameld. Dat geld wordt gebruikt voor zorg, medicijnen en onderhoud van de naar schatting 2500 olifanten die in reservaten leven, maar ook voor de 1500 wilde olifanten die er nog in Thailand leven.

- 1p **12** Alinea 1 noemt drie soorten polo.
→ Welke drie soorten polo zijn dat?
- 1p **13** Lees de slotzin van alinea 2 en de openingszin van alinea 3.
Wat blijkt uit deze zinnen?
A Dat de toeschouwers de polospelende olifanten steunen.
B Dat het heel belangrijk is voor de rijders om deel te nemen aan dit toernooi.
C Dat het onduidelijk is of het toernooi ook leuk is voor de olifanten.
D Dat zes dagen aan een toernooi deelnemen te zwaar is voor olifanten.
- 1p **14** Wat is de functie van de laatste alinea van de tekst?
De laatste alinea geeft
A een afrondende mening over olifantenpolo.
B een positief aspect aan van dit toernooi.
C een samenvatting van de hele tekst.
D een waarschuwing tegen inzamelingsacties.
- 2p **15** Lees de onderstaande beweringen, gebaseerd op de tekst.
→ Geef in het schema in de uitwerkbijlage bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is. *Doe dat met een kruisje.*

bewering
In de tekst worden de spelregels van olifantenpolo uitgelegd.
Olifantenpolo wordt alleen in Thailand en India gespeeld.
Het Olifantencup Toernooi 2008 in Hua Hin duurde twee dagen.

- 1p **16** Het artikel geeft informatie over olifantenpolo en het toernooi in Thailand.
Daarnaast wil de schrijver onder andere
A de lezers informeren over de reactie van de dierenrechtenorganisaties.
B de lezers overhalen om te protesteren tegen het olifantenpolo.
C de lezers overtuigen dat het spel in het voordeel van de olifanten is.
D de lezers overtuigen dat het spel vernederend is voor de olifanten.

Fragment 1

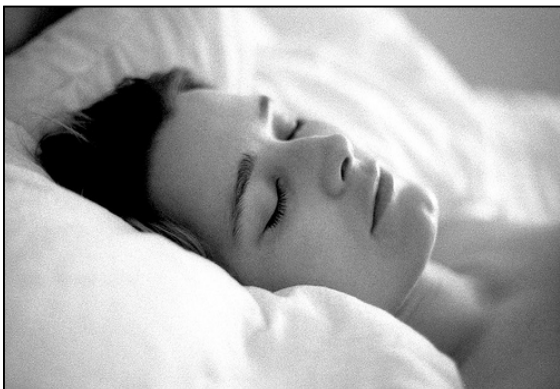
“Ik verwacht dat de Olifantencup een belangrijk evenement gaat worden op de toeristische jaarkalender van Hua Hin,” aldus Sung Li, directeur van het toeristenbureau in Hua Hin, in een interview met de Thailand Daily.

- 1p **17** *Fragment 1* noemt het toeristisch aspect van het olifantenpolo als evenement.
→ In welke alinea van de tekst komt dit aspect ook naar voren?
Schrijf het nummer van de alinea op.

- 2p **18** Kijk opnieuw naar de foto op pagina 7.
Een afbeelding bij een tekst kan verschillende functies hebben. Hieronder volgen drie beweringen over de functie van de foto bij dit artikel.
→ Geef in het schema in de uitwerkbijlage bij elke functie aan of deze wel of niet juist is in dit geval. *Doe dat met een kruisje.*

bewering
De foto dient om de aandacht van de lezer te trekken.
De foto helpt om de tekst beter te kunnen begrijpen.
De foto voegt inhoudelijk iets nieuws toe aan de tekst.

Tekst 4 Slapen zorgt voor ruimte in het brein

1 *Terwijl we slapen, worden - in tegenstelling tot wat veel slaapwetenschappers denken - de zenuwverbindingen in ons brein niet versterkt. De contacten tussen zenuwcellen worden juist verzwakt.*

2 Tijdens de slaap verwerken mensen en dieren de ervaringen van de dag ervoor. Het lijkt erop dat belevenissen van overdag 's nachts in het brein nog eens worden

herhaald. Maar wat er nu precies gebeurt, daarover zijn wetenschappers het niet eens.

3 De meest gangbare theorie is dat de zenuwcontactpunten die overdag gebruikt zijn, tijdens de slaap nog eens extra worden versterkt, om de informatie vast te leggen.

4 Maar psychiater Giulio Tononi en zijn groep slaapwetenschappers van de Universiteit van Wisconsin in Madison vonden juist dat de versterking van zenuwcontacten alleen overdag plaatsvindt, en dat tijdens de slaap de meeste zenuwcontacten weer afgezwakt worden tot een normaal niveau. Hun bevindingen verschenen op 20 januari in een artikel in het vakblad Nature Neuroscience.

5 Langdurige elektrische stimulatie van een zenuwcel of het veel gebruiken van de cel tijdens het leren, maakt dat de informatieoverdracht van die zenuwcel naar een andere vanaf dat moment gemakkelijker gaat. Het contactpunt tussen die twee cellen is dan versterkt.

6 Het versterken van die contactpuntjes kan niet tot in het oneindige doorgaan. Daar is simpelweg niet genoeg energie, voeding en ruimte voor in het brein. Aan het eind van een dag kunnen de hersenen nauwelijks meer informatie opnemen. Na een paar uren slaap weer wel.

7 De onderzoekers onderzochten bij ratten de zenuwuiteinden uit het hersendeel waar het leren plaatsvindt, de hippocampus. Ze zochten naar bepaalde moleculen, die in grote hoeveelheden aanwezig zijn in sterke contactpunten. Daarvan waren er in het rattenbrein na een periode van waken vijftig procent meer dan na een periode van slaap. Ook metingen met elektroden bij levende ratten wezen uit dat het brein na een wakkere periode meer sterke verbindingen heeft, en na de slaap juist meer zwakkere. Bij zeven ratten die al uren wakker waren, konden de contactpunten niet meer verder versterkt worden door de eerder genoemde elektrische stimulatie. Dat kon weer wel nadat de ratten vier uur geslapen hadden.

8 Deze uitkomsten staan haaks op de gangbare gedachte dat tijdens de slaap alle ervaringen nog eens dunnetjes over worden gedaan, en zo de zenuwcontactpuntjes worden versterkt.

9 De auteurs denken dat slaap juist nodig is om de overdag geactiveerde zenuwcontacten weer in balans te brengen zonder gestoord te worden, dus zonder nieuwe indrukken van buitenaf.

Naar Niki Korteweg, NRC Handelsblad, januari 2008

- 1p **19** Wat is het onderwerp van deze tekst?
Een onderzoek naar
- A de functie van slaap op de werking van zenuwcontacten in de hersenen.
 - B de relatie tussen slapen en ervaringen verwerken in de hersenen.
 - C de verschillen tussen slapen en hersenactiviteit bij mensen en ratten.
 - D de verschillen tussen zenuwcontacten in de hersenen bij ratten en mensen.
- 1p **20** Een illustratie kan verschillende functies hebben.
Welke functie heeft de illustratie bij deze tekst?
- A De illustratie dient om de aandacht te trekken.
 - B De illustratie is nodig om de tekst te begrijpen.
 - C De illustratie voegt iets nieuws toe aan de tekst.
- 3p **21** Lees de onderstaande beweringen.
→ Geef in het schema in de uitwerkbijlage bij elke bewering aan of deze juist of onjuist is. *Doe dat met een kruisje.*

bewering
Slaapwetenschappers weten exact wat er in de hersenen gebeurt tijdens de slaap.
Tononi's ideeën zijn anders dan die van de meeste slaapwetenschappers.
Tononi's ideeën zijn gebaseerd op onderzoek bij mensen.
Volgens Tononi worden zenuwcontacten in de hersenen sterker tijdens het wakker zijn.
Volgens Tononi worden zenuwcontacten in de hersenen zwakker tijdens de slaap.

- 1p **22** Welk verband bestaat er tussen alinea 7 en alinea 8?
- A Alinea 8 geeft een samenvatting van het gestelde in alinea 7.
 - B Alinea 8 geeft een tegenstelling bij het gestelde in alinea 7.
 - C Alinea 8 noemt een conclusie van het gestelde in alinea 7.
 - D Alinea 8 noemt een oplossing bij het gestelde in alinea 7.
- 1p **23** Wat is het verband tussen de eerste en de laatste alinea (alinea 1 en 9)?
- A Alinea 1 en 9 leggen de titel uit.
 - B Alinea 1 en 9 vatten de tekst samen.
 - C Alinea 1 en 9 vormen een tegenstelling.
 - D Alinea 1 en 9 vullen elkaar aan.
- 1p **24** → Wie worden bedoeld met 'De auteurs' in alinea 9?

Tekst 5 Asterix

De hoofdfiguren uit de Asterix stripboeken

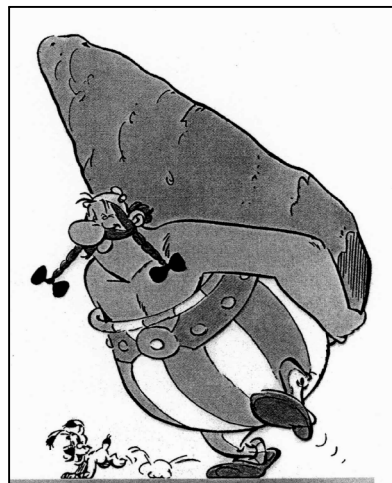

Asterix, de held van de verhalen. Klein, slim, vol ideeën en altijd bereid om de meest gevaarlijke opdrachten uit te voeren. Asterix dankt zijn bovenmenselijke kracht aan de toverdrank van de Druïde Panoramix.

Obelix, de onafscheidelijke metgezel van Asterix. Steenhouwer van beroep en in zijn vrije tijd groot liefhebber van everzwijnen. Ook Obelix is altijd bereid om op avontuur te gaan. Hij is stevast vergezeld van Idefix, het slimme hondje.

Panoramix, de eerbiedwaardige Druïde. Met zijn gouden snoeimes snijdt Panoramix maretak, waarmee hij zijn befaamde toverdrank bereidt die onoverwinnelijk maakt. Maar hij kent nog vele andere geheime recepten.

Heroïx, het stamhoofd. Deze statige, dappere, lichtgeraakte krijger wordt door zijn mannen gerespecteerd en door zijn vijanden gevreesd. Heroïx is maar voor één ding bang en dat is dat de hemel op de aarde zal vallen, maar daarover zegt hij altijd: "Dat zal m'n tijd wel duren!"

Kakofonix, de bard, oftewel de dorpszanger. De meningen over hem zijn verdeeld: hij vindt zichzelf geniaal en de andere dorpsbewoners vinden dat niet. Als hij zijn mond houdt, wordt hij echter zeer gewaardeerd.

Voorwoord Asterix stripboek

- 1p **25** Asterix dankt zijn bovenmenselijke kracht aan de toverdrank van Panoramix.
→ Citeer het zinsgedeelte van drie woorden waarin te lezen is wat deze toverdrank doet.
- 1p **26** → Welke andere naam wordt gegeven voor Panoramix?
- 1p **27** Uit welke twee woorden blijkt dat Obelix altijd samen met Asterix is?
→ Citeer het zinsgedeelte van twee woorden.
- 1p **28** Het stamhoofd is bang dat de hemel op de aarde gaat vallen.
Is dit echt een probleem voor Heroïx?
A Nee, want hij denkt dat het niet zal gebeuren in zijn leven.
B Nee, want hij is een dappere en statige krijger.
C Nee, want hij wordt altijd gedragen door zijn mannen.
D Nee, want hij wordt gerespecteerd en gevreesd.
- 1p **29** De bard, oftewel de dorpszanger, heet Kakofonix.
Wat vinden de andere dorpsbewoners van het zingen van Kakofonix?
A De meningen over zijn zingen zijn verdeeld.
B Ze vinden hem een geniale zanger.
C Ze vinden hem een slechte zanger.
D Zijn zingen wordt zeer gewaardeerd.

Tekst 6 Eerste hulp bij liefdesverdriet

- 1 Slapeloze nachten, erbij lopen als een zombie, de ogen uit je kop janken en nergens zin in hebben: het leven van iemand met liefdesverdriet gaat niet over rozen. Een kleine troost: deze periode is tijdelijk...

- 2 Bijna iedereen heeft het een keertje meegemaakt: een verpulverd hart. Bij liefdesverdriet doorloopt men drie fases van rouw: de ontkenning, de verwerking en de uiteindelijke berusting. Marcelino Lopez, relatietherapeut en oprichter van Relatieklik.nl vertelt. “Liefdesverdriet verwerk je het beste als je de pijn doorstaat, zonder hier veel aan te doen. Natuurlijk is afleiding goed, maar het is niet het belangrijkste. Je moet ook aan de verwerking van je verdriet toekomen. Anders duurt het langer om over je ex heen te komen.”
- 3 “Het hangt van verschillende factoren af hoe lang liefdesverdriet duurt. De aard van de relatie speelt een grote rol. Als de liefde op sterven na dood is, kan het een opluchting zijn als het uitgaat. De verwerking kan dan vrij snel gaan. Maar je hebt ook hartstochtelijke knipperlichtrelaties waarin veel tijd en energie is gestoken. Als het uiteindelijk toch niet lukt om de liefde te redden, kan dat hard aankomen. Dit kan het verwerkingsproces vertragen. Maar er zijn natuurlijk veel meer factoren die hierbij een rol spelen, zoals je persoonlijkheid, of je samenwoont en of er kinderen in het spel zijn.”
- 4 “Gelukkig is er iets wat de pijn kan verzachten: afleiding. Sporten bijvoorbeeld. Je kunt je frustratie erin kwijt en je lichaam maakt endorfine aan, waardoor je je iets beter voelt. Daarmee maak je jezelf lichamelijk moe en dat is altijd handig als je weer een lange nacht voor de boeg hebt.” En Lopez vervolgt: “Piekeren in je bed komt vaak voor bij liefdesverdriet. Als je veel ligt te woelen, kan schrijven een uitkomst zijn. Schrijf je gedachtes en frustraties letterlijk van je af door een dagboek bij te houden. Probeer dit niet vlak voor het slapen te doen, maar vóór een afleidende activiteit, zoals sporten. Dan kun je daarmee je hoofd weer leegmaken.”
- 5 Als je gedumpt bent, zul je waarschijnlijk honderd keer nagaan hoe het zover heeft kunnen komen, volgens Lopez. “Realiseer je dat je op bepaalde vragen nooit antwoord zult krijgen. Er bestaat gewoonweg geen fijne manier waarop een relatie kan uitgaan. Probeer dat te accepteren en je erbij neer te leggen. Het is dus ook niet handig om je ex constant lastig te vallen met de vraag ‘waarom?’. Sowieso is het beter om (tijdelijk) een breuk in te lassen als de relatie is verbroken. Je zult moeten onthechten van je ex en dat gebeurt niet als je deze blijft zien / bellen / sms’en.”
- 6 Liefdesverdriet is vreselijk, maar uiteindelijk zul je er, volgens Lopez, toch de vruchten van plukken: “Als je liefdesverdriet hebt gehad, kom je hier veel sterker uit. Je weet beter wat je wel en niet wilt in een relatie en hebt jezelf goed leren kennen. Zo kun je toch iets positiefs uit het verdriet halen.”

Naar Rhija Jansen, SPITS, maart 2008

- 1p **30** De schrijfster leidt in alinea 1 het onderwerp van de tekst in.
Op welke manier doet zij dat?
- A** Door de aanleiding te noemen voor het schrijven van deze tekst.
 - B** Door het introduceren van een deskundige op dit gebied.
 - C** Door het vooraf geven van een korte samenvatting van de tekst.
 - D** Door voorbeelden te geven bij het centrale probleem van de tekst.

- 3p **31** In het onderstaande schema staat een aantal kopjes.
→ Zet in het schema in de uitwerkbijlage achter elk kopje het nummer van de alinea waar dit kopje het beste boven past.

kopje
Dagboek
Leerelement bij liefdesverdriet
Tijd heelt wonden

- 1p **32** Alinea 3 staat geheel tussen aanhalingstekens ("...").
→ Wat is de reden daarvoor?

- 3p **33** Hieronder staat een aantal tips voor het verwerken van liefdesverdriet.
→ Geef in het schema in de uitwerkbijlage bij elke tip aan of deze wel of niet in de tekst gegeven wordt. *Doe dat met een kruisje.*

tips
Ga in therapie.
Probeer je ex los te laten.
Vermijd herinneringen.
Werk aan je zelfvertrouwen.
Zoek afleiding.
Zoek een ander.

- 1p **34** Wat is de functie van de laatste alinea?
De laatste alinea
- A** geeft een samenvatting.
 - B** geeft een waarschuwing.
 - C** noemt een aantal adviezen.
 - D** presenteert een nieuw aspect.

- 1p **35** Wat is de hoofdgedachte van de tekst?
- A** Het leven van iemand met liefdesverdriet gaat niet over rozen.
 - B** Iedereen heeft wel eens een gebroken hart gehad.
 - C** Je moet jezelf helpen om je liefdesverdriet te verwerken.
 - D** Liefdesverdriet is vreselijk, maar gelukkig iets tijdelijks.

- 1p **36** Een schrijver van een tekst kan gebruik maken van
- 1 feiten
 - 2 eigen mening
 - 3 meningen van anderen

Waarvan maakt de schrijfster van deze tekst gebruik?

- A** alleen 1 en 2
- B** alleen 1 en 3
- C** alleen 2 en 3
- D** 1, 2 en 3

Fragment 1

De bekende Nederlandse dj Jean zegt: "Verliefd zijn, een vaste relatie hebben... Als dat misloopt, kan het heel heftig zijn. Maar het moeilijkste aan liefdesverdriet vind ik toch wel het loslaten."

- 1p **37** DJ Jean geeft in *Fragment 1* aan wat hij het zwaarst vindt aan liefdesverdriet.
- In welke alinea van de tekst wordt het probleem van *Fragment 1* ook besproken?
- Schrijf het nummer van de alinea op.*

Tekst 7 Advertentie

EEN voetballer uit Sta. Theresa
Werd alom door zijn vrienden geprezen

Want hij scoorde 3-1,
Maar **brak** daarbij zijn been!

Dankzij **Fatum** was
hij snel genezen!

De Fatum
Ziektekostenverzekering,
da's een geluk bij
een ongeluk.

FATUM *
Live!

Amigoe, 2007

- 1p 38 In deze advertentie wordt geprobeerd om door de afbeelding, de tekst en de lay-out op een bepaalde manier over te komen op de lezer.
Welke omschrijving geeft het beste weer hoe de advertentie wil overkomen?
- A geruststellend en veilig
 - B duidelijk en humoristisch
 - C vriendelijk en huiselijk
 - D zakelijk en krachtig
- 1p 39 Wat is het voornaamste doel van de adverteerder?
- A de lezer informeren
 - B de lezer overtuigen
 - C de lezer waarschuwen